

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 023231 19 Кж 6
Бања Лука, 18.02.2020. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Душка Бојовића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против оптуженог М.Ч., због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. и чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптуженог, адвоката Г.Ј. из Б.Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, број 11 0 К 023231 19 К од 12.7.2019. године, у сједници вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени и његов бранилац, одржаној дана 18.02.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог М.Ч., док се, уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, преиначава пресуда Окружног суда у Бањој Луци, број 11 0 К 023231 19 К од 12.7.2019. године, у одлуци о кривичној санкцији, тако да се оптужени М.Ч., због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. и чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору од 11.9.2018. године, па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, број 11 0 К 023231 19 К од 12.7.2019. године, оглашен је кривим оптужени М.Ч., због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. и чланом 37. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17, у даљем тексту: КЗ РС), и примјеном одредби члана 41., 42., 46., 52., 53. и 54. КЗ РС, осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 11.9.2018. године, па надаље. На основу члана 72. и 82. став 2. КЗ РС, оптуженом је изречена мјера безбједности одузимања предмета-металне телескопске палице. На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), оштећени В.К., са

имовинскоправним захтјевом, упућен је на парницу. На основу члана 99. став 1. ЗКП РС, у вези са чланом 96. став 2. тачке а), в), ђ) и е) истог закона, оптужени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, у износу од 3.597,40 КМ и паушала у износу од 300,00 КМ.

Против наведене пресуде, жалбе су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Бањој Луци и бранилац оптуженог, адвокат Г.Ј. из Б.Л.

Окружни јавни тужилац у Бањој Луци је жалбу изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженом, за кривично дјело за које је том пресудом оглашен кривим изрекне казна затвора у границама законом прописаним за то дјело.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе на основу одредбе члана 298. тачка а) или тачка в) ЗКП РС, или пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак. Аргументима изнесеним у образложењу жалбе, указује се на бројне облике битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке б), г), з) и) и к) ЗКП РС, те члана 311. став 2. ЗКП РС, тврдњом да је, на главном претресу учествовао судија који се морао изузети у смислу одредбе члана 37. став 1. тачке д) и г) ЗКП РС, да је у поступку доношења побијане пресуде повријеђено право на одбрану, да је пресуда заснована на незаконитим доказима, да је оптужба прекорачена, те да је изрека пресуде неразумљива и противријечна разлозима, а да су, у односу на одређене одлучне чињенице изостали ти разлози, првенствено они које се односе на оцјену противријечних доказа оптужбе и одбране, у смислу члана 307. став 4. ЗКП РС. Оспорава се и правилност оцјене доказа и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, тврдњом да нема доказа да је оптужени починио кривично дјело убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. и 37. КЗ РС, па се на тим аргументима, као и онима у погледу правилне примјене закона, заснива тврдња о повреди Кривичног закона, са аспекта правне квалификације дјела. У дијелу одлуке о кривичној санкцији, садржана је тврдња да је изречена казна престога одмјерена, указујући на утврђене олакшавајуће околности.

У одговору на жалбу, у смислу члана 316. ЗКП РС, бранилац оптуженог је предложио да се жалба тужиоца одбије, као неоснована.

У сједници вијећа, републички јавни тужилац је изложио жалбу окружног јавног тужиоца из Бања Луке, те подржао изнесене аргументе и приједлог. Бранилац оптуженог је изложио жалбу и одговор на жалбу тужиоца, остајући код изнесених приговора и приједлога, које излагање је оптужени подржао.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Нису основани аргументи из жалбе браниоца оптуженог, изнесени у прилог тврдњи да је, на главном претресу учествовала судија Олга Пантић, која

се морала изузети у смислу одредбе члана 37. став 1. тачке д) и г) ЗКП РС и тиме, у поступку доношења побијане пресуде, почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка б) ЗКП РС. Наиме, Олга Пантић, као судија првостепеног суда, у овом кривичном предмету, учествовала је као члан вијећа у поступку по жалби на ранија рјешења о одређивању и продужењу притвора против оптуженог, ради чега, супротно аргументима из жалбе, нема разлога за њено изузеће у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка д) ЗКП РС, којом је прописано да не може поступати као судија ако је у истом предмету учествовала у доношењу одлуке која се побија правним лијеком. Осим тога, чињеница да је судија Олга Пантић учествовала као члан вијећа у поступку по жалби на ранија рјешења о одређивању и продужењу притвора, сама за себе и без било каквих релевантних доказа који би основано могли указати на њену непристрасност при доношењу побијане пресуде, супротно аргументима из жалбе, не представља разлог за њено изузеће у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка ђ) ЗКП РС.

Надаље, чињеница да првостепени суд није уважио доказни приједлог одбране за читање Кпп списка, наведених на страни 19. побијане пресуде, а уважио све друге доказне приједлоге, супротно аргументима из жалбе браниоца оптуженог, не даје основа за тврдње о повреди права на одбрану и тиме почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, право суда да одбије извођење доказа, када оцијени да је понуђени доказ непотребан, садржано је у одредби члана 278. став 2. ЗКП РС, тако да је, у складу са цитираном законском одредбом, у конкретном предмету, предсједник вијећа на главном претресу, одбио извођење наведеног предложеног доказа, те у образложењу побијане пресуде (страна 19.), у складу са чланом 304. став 7. ЗКП РС, дао разлоге чиме се руководио за такву одлуку. Правилност тако датих разлога, овај суд је испитао у оквиру жалбених приговора, којима се оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде.

Надаље, начин на који су образложени разлози у побијаној пресуди, у оцјени вјеродостојности противријечних доказа оптужбе и одбране, у смислу одредбе члана 304. став 7. истог ЗКП РС, обзиром на изнесени садржај анализе тих доказа и њихове оцјене, појединачно и у међусобној повезаности, како то обавезује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, не даје основа за жалбене тврдње да је, у оквиру принципа једнакости из одредбе члана 14. ЗКП РС, тужилачка страна стављена у повољнији положај у поступку и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Нема основа ни за тврдње жалбе о изостанку разлога у оцјени тих доказа, па и са аспекта приговора одбране изнесених на главном претресу и тиме, у једном дијелу изостанку разлога о одлучним чињеницама, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, а у другом дијелу, изостанку права на образложење пресуде, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, побијана пресуда је, супротно тврдњама из жалбе, дала разлоге у оцјени приговора одбране о законитости записника о саслушању свједока, оштећеног В.К. од 01.9.2018. године, те његовој вјеродостојности, коју је одбрана оспоравала на главном претресу и сада чини у жалби. Наиме, разлозима побијане пресуде (страна 60.) се доводи у везу вријеме када је оштећени отпуштен са болничког лијечења и његов боравак на селу, ради опоравка, вријеме сачињавања тог записника и тврдња

оштећеног да је од тренутка повређивања био „свакодневно испитиван“ од стране овлашћених службених лица у просторијама полиције, те његова немогућност да се тачно одреди о времену испитивања. У разлозима пресуде, за исте приговоре, дато је образложење (страна 7.), да је након предочавања тог записника од стране одбране на главном претресу, оштећени потврдио да је његов потпис на предметном записнику, па је у тој оцјени, на основу свега наведеног, записник о саслушању оштећеног В.К. од 01.9.2018. године, прихваћен, као вјеродостојан. Тако дате разлоге овај суд прихвата у цјелости, као ваљане, ради чега се, на самој чињеници коју потенцира жалба, да тај записник није кориштен као доказ у истрази, већ је приложен тек у оптужници, не може основано довести у сумњу његова вјеродостојност, па тиме ни сумња у законитост тог доказа, на којем је, поред осталих доказа, заснована побијана пресуда. У побијаној пресуди је дато образложење за приговоре одбране о незаконитости у поступку препознавања од 09.9.2018. године, које овај суд прихвата као ваљане, јер садржај тог записника потврђује да је ова радња предузета у складу са одредбом члана 150. став 3. ЗКП РС, обзиром да је оштећени прво описао лице које треба препознати, наводећи карактеристике његове физичке конституције (висина, оште црте лица, јак, набијен, тамнија уредна брада), препознавање је извршено са другим њему непознатим лицима (укупно 6 лица), а обезбјеђено је, како то произилази из фотодокументације, да су сличног изгледа, приближно исте конституције, те обзиром на врсту гардеробе (дуксеви са капуљачама), слично обучени и нико од тих лица није имао неку специфичну ознаку која би оштећеног упућивала на закључак коју особу треба препознати. Ради тога су без основа аргументи из жалбе, који су изнесени у оспоравању законитости овог доказа, тврдњом да ових шест лица нису идентичне, нити приближно идентичне грађе, да су били обучени у дуксеве различитих боја, да постоји разлика у њиховој физичкој грађи и општим карактеристикама лица (у погледу браде). Без основа су и аргументи жалбе, да се оштећени, приликом препознавања, није изјаснио у ком степену вјероватноће је препознао оптуженог као извршиоца дјела, обзиром да је оштећени препознао оптуженог као извршиоца дјела, и при томе није исказао било какав степен сумње, ради чега чињеница, да у записник о препознавању није унесен „процент сигурности“, не доводи у сумњу законитост у тој процесној радњи, па самим тим ни законитост тог доказа у цјелини.

Надаље, CD са видео материјалом, који покрива подручје Улице ..., код броја ..., у Б.Л., од 27.8.2018. године је добровољно предан од стране А.Б., власника куће на којој су постављене надзорне камере, а садржај видео записа тих надзорних камера, са аспекта идентитета лица која су снимљена, у раним јутарњим часовима дана 27.8.2018. године, приликом доласка у близину лица мјеста, дан након извршења дјела, међу којима је и оптужени, није оспорио ни сам оптужени, а ни свједок Д.С., који га је довезао својим возилом, ради чега су без основа приговори жалбе, којима се указује на прекиде у тим снимцима надзорних камера (у неколико секунди), те у вези са тим пропусту суда да се изврши одговарајуће вјештачење о узроку тих прекида (у ком правцу није било доказних приједлога). Како је предметни CD са видео материјалом, добровољно предан од стране А.Б., без основа су и они приговори жалбе да се ради о незаконитом доказу, прибављеном без одговарајуће наредбе тужиоца или суда, да постоје одређени недостаци у потврди о привременом одузимању предмета (како су предмети изузети, ко је скидао, односно изузимао снимке), те несагласности између те потврде и потврде о предаји предмета суду (у погледу

описа боје папирне коверте залијепљене црвеном траком у којој се налазио снимак) и да је раније тај снимак прегледан, јер садржи „напомену“ да вријеме на снимачу у односу на реално, касни 4 до 5 минута. Слиједом наведеног, без основа су приговори да се на том доказу, у смислу одредбе члана 10. став 2. ЗКП РС, не може заснивати пресуда.

Надаље, нису основани аргументи из жалбе браниоца оптуженог, којима се указује на бројне пропусте приликом увиђаја, те на истима заснива тврдња да су ти докази прибављени на незаконит начин и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. Наиме, у складу са одредбом члана 229. ЗКП РС, извршен је увиђај на лицу мјеста, у присуству овлаштеног тужиоца, а све радње предузете током увиђаја, укључујући описа лица мјеста затеченог стања и пронађених трагова су овлаштена службена лица документовала и образложила у записник о увиђају од дана 26.8.2018. године, те од дана 27.8.2018. године. Тврдње жалбе да је увиђај дана 27.8.2018. године, извршен супротно одредби члана 229. ЗКП РС, јер у записник о увиђају није констатовано да је тужилац о увиђају обавјештен, нису основане, јер је свједок одбране Р.Д., инспектор МУП РС, Одјелјење за ... Б.Л., у свом исказу потврдио да је, прије увиђаја, обавјестио дежурног тужиоца, о чему је сачинио службену забиљешку. Потврдио је све околности увиђаја, начин и редовну процедуру, којом је обиљежио и фотографисао пронађене трагове и доказе, што чини саставни дио записника о увиђаја, те супротно тврдњама жалбе, сачињен је и криминалистичко технички извјештај број 1164/18 од 27.8.2018. године, са описом и ознаком трага (метална палица црне боје, дужине 45 цм, као траг број 9), а околности увиђаја дана 26.8.2018. године, потврдили свједоци одбране Д.Л., дежурни тужилац Округног тужилаштва у Бањој Луци, те овлаштена службена лица Ж.Р. и В.Т., као и начин и редовну процедуру, којом је обиљежено и фотографисано лице мјеста, пронађени трагови и докази, који трагови су констатовани у записник о увиђају (обиљежени бројем трага од 1 до 8), што заједно са фотодокументацијом чини саставни дио записника о увиђаја и у складу је са одредбом члана 229. ЗКП РС. Сви ти предмети и трагови пронађени приликом увиђаја дана 26.8.2018. и 27.8.2018. године, у складу са чланом 134. ЗКП РС, су депоновани у суд, како то произилази из захтјева за поступање са привремено одузетим предметима Основном суду Бањалука, ПУ Б., број 13-02/1-2-230-/18 од 27.8.2018. године, записника о пријему привремено одузетих предмета, Основног суда у Бањалуци, број 71 0 К 290954 18 Кпп од 27.8.2018. године, захтјева за поступање са привремено одузетим предметима Округном суду Бањалука, ПУ Б., број 13-02/1-2-230-1319/18 од 28.8.2018. године, записника о пријему предмета на чување у депозит суда, Округни суд Бањалука, број 11 0 К 023231 18 Кпп од 28.8.2018. године. Из наведеног записника о пријему предмета на чување у депозит Округног суда Бања Лука, број 11 0 К 023231 18 Кпп од 28.8.2018. године, произилази да је суду достављена бијела папирна врећа затворена бијелом селотејп траком са натписом „Доказ 2“, на којој пише „Метална палица 9“ и да приликом предаје није вршено отварање папирне вреће, и такав узорак, као интактан, достављен је ЈЗУ „Завод за судску медицину Бања Лука“, на вјештачење ДНК биолошких трагова, у складу са одредбом члана 32. став 2. Правилника о начину прикупљања, паковања и транспортовања ДНК узорака („Службени гласник Републике Српске“, број 61/13). У вези са наведеним, без основа су приговори жалбе о незаконитости приликом прикупљања предмета на лицу мјеста који је достављен на вјештачење, означеног

као траг број 9, приликом увиђаја од 27.8.2018. године и његовом паковању, јер из исказа свједока С.О., криминалистичког техничара, те материјалних доказа (записника о увиђају и криминалистичко техничког извјештаја број 1164/18 од 27.8.2018. године), произилази да су те радње извршене у складу са правилима форензичке струке и чланом 4. став 1. и 2. наведеног Правилника (састављање записника, фотографисање трагова, уношење података о времену и мјесту узимања узорка и његовог описа), те чланом 5. став 1. (сушење узорка, ако је влажан и тек након тога паковање), о чему је побијана пресуда (страна 62.), дала детаљне и ваљане разлоге. Слиједом наведеног без основа су аргументи из жалбе, да је наведени предмет-метална телескопска палица, који је пронађен приликом увиђаја 27.8.2018. године, незаконит доказ, те да се, због тога, метална палица која је достављена на вјештачење не може довести у везу са оном која је пронађена на лицу мјеста, приликом увиђаја 27.8.2018. године.

Нису основани аргументи из жалбе, изнесени у прилог тврдњи да је налаз и мишљење вјештака др Зорана Обрадовића, који је вршио ДНК вјештачење у ЈЗУ Заводу за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, незаконит доказ, којима се указује, у једном дијелу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, а у другом, са аспекта датог образложења у побијаној пресуди за ове приговоре, на повреду права на одбрану и тиме битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, у вези са тим приговорима, које је одбрана изнијела на главном претресу, оспоравајући законитост тих доказа, побијана пресуда је дала детаљне разлоге (страна 62. и 63.), па се на оспоравању ваљаности тако датих разлога, не може, основано, успоставити повреда права на одбрану. Надаље, приговори из жалбе, да су та вјештачења, у складу са наредбом тужиоца, повјерена установи, ЈЗУ Заводу за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, а не вјештаку из те установе, др Зорану Обрадовићу „као појединцу“, који је у потпису налаза и мишљења и да су тиме ти докази незаконити, су без основа. Сва три налаза ДНК вјештачења, број 11429/2018 од 12.9.2018. године, број 11438/2018 од 18.9.2018. године и број 11561/2018 од 14.11.2018. године, садрже меморандум установе којој је наредбом повјерено вјештачење, а то је ЈЗУ Заводу за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, затим садрже број протокола Завода, као установе за поступање по наведеним наредбама, а у уводном дијелу налаза, садржано је позивање вјештака др Зорана Обрадовића на ранији „налаз Завода“. Све наведено потврђује да је, у поступку вјештачења спорних и неспорних ДНК биолошких трагова, достављених ЈЗУ Заводу за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, поступљено у складу са одредбом члана 161. став 2. ЗКП РС, и да је та установа одредила др Зорана Обрадовића да изврши вјештачење, како то и образлаже првостепени суд (страна 62. пресуде).

Надаље, у прилог тврдњи да је поступак узимања неспорних узорака за ДНК вјештачења незаконит, па тиме незаконити и налази ЈЗУ Завода за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, у жалби се наводи да је „у односу на оптуженог М.Ч.“, налаз број 11461/18 од 14.11.2018. године законит, али је налаз број 11438/18 од 18.9.2018. године у цјелости незаконит, јер за оштећеног В.К. није била издата наредба судије за претходни поступак за узимање букалне слузнице, чиме је, по ставу жалбе, остао као незаконит налаз од 18.9.2018. године, који се односи на вјештачење неспорног узорка букалне слузнице оштећеног В.К. и биолошког трага пронађеног на металној телескопској палици (траг број 9).

Изнесени приговори нису основани, јер доношење наредбе суда, или тужиоца ако постоји опасност од одлагања, у смислу члана 174. став 3. ЗКП РС, за предузимање тјелесног прегледа и друге радње у вези са тим, што обухвата и узимање узорка букалног бриса из усне дупље за ДНК вјештачење, односи се само на осумњиченог односно оптуженог. Како није спорно да је за оптуженог М.Ч. првостепени суд, у складу са цитираном законском одредбом, дана 15.10.2018. године донио наредбу за (поновно) изузимање неспорног узорка букалног бриса за ДНК вјештачење (налаз од 14.11.2018. године), а на ДНК анализу (налаз од 18.9.2018. године) достављен букални брис оштећеног В.К., као прописно упакован и означен материјал, од стране Ж.Р., полицијског службеника СКП Бања Лука, а што је у складу са одредбом члана 26. Правилника о начину прикупљања, паковања и транспората ДНК узорака, те да одредба члана 174. став 3. ЗКП РС не прописује обавезу доношења наредбе суда за изузимање узорка букалног бриса од оштећеног за ДНК вјештачење, то су неосновани изнесени аргументи из жалбе о незаконитости налаза од 18.9.2018. године, којим је утврђено да је ДНК профил оштећеног В.К. у потпуности подударан са ДНК профилом из узорака са телескопске палице-траг број 9 и комада телескопске палице-траг број 5, а да је ДНК профил оптуженог подударан са ДНК профилима мањинског донора биолошког материјала из два узорка дршке телескопске палице-трага број 9. Приговоре незаконитости налаза од 14.11.2018. године, које жалба заснива на тврдњи да брис букалне слузнице није могао узети др Зоран Обрадовић, јер је поступао као вјештак у ДНК анализи, већ неко друго стручно лице из ЈЗУ Завода за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, како је то одређено у наредби суда, су неосновани. Наиме, узимање неспорног узорка букалног бриса од оптуженог ради утврђивања ДНК профила, како то произилази из записника Завода (формулар) о узимању узорка ради утврђивања ДНК профила, број 01-1600-01/18 од 11.10.2018. године, извршено је у складу са чланом 4. став 1. и 2., те члана 26. Правилника о начину прикупљања, паковања и транспората ДНК узорака, а како ни једна одредба тог Правилника нити процесна одредба, не искључује истовјетност идентитета лица у ове двије радње (узимање и вјештачење узорка), то су без основа наведени аргументи о незаконитости доказа и тиме битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС.

Надаље, чињеничне измјене у изреци побијане пресуде, извршене су само у оном дијелу које се односе на индивидуално одређен идентитет саизвршиоца, те умјесто ријечи из оптужнице „заједно са осумњиченим Н.Д.“, уношење у изреку пресуде „са још једним лицем“, а у преосталом дијелу у потпуности прихватање чињеничног описа радњи из диспозитива оптужнице, не представља измјену чињенице од одлучног значаја за постојање дјела, па и претходног договора оптуженог са тим, њему познатим лицем, чији идентитет, у овом кривичном поступку није утврђен. Ради тога је правилно првостепени суд наведене измјене унио у изреку побијане пресуде, а које, супротно аргументима из жалбе, нису довеле до повреде принципа који захтјева идентитет између оптужбе и пресуде, а који је садржан у одредби члана 294. став 1. ЗКП РС. Тиме су без основа жалбени приговори браниоца оптуженог, изнесени у прилог тврдњи да је, наведеним чињеничним измјенама у изреци побијане пресуде, прекорачена оптужба и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС.

Нису основани аргументи из жалбе, изнесени у прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, у виду неразумљивости изреке пресуде. Наиме, чињенични опис радњи извршења, онако како је дат у изреци побијане пресуде, потпуно је јасан и садржи опис реалне дјелатности оптуженог, који одређује његов психички однос према дјелу у цјелини, дакле и према последици. У тако датом чињеничном опису објективних радњи, јасно су уграђени и елементи свјести и воље (евентуални умишљај), што све заједно дефинише битне елементе бића кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС. Овако конципирана изрека, у свему је усклађена са разлозима датим у образложењу побијане пресуде о свим одлучним чињеницама, на којима је заснован закључак о кривици оптуженог. Ради тога су неосновани аргументи из жалбе браниоца оптуженог, у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива и притивријечна разлозима, те да су изостали разлози о одлучним чињеницама и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

У оцјени вјеродостојности противријечних доказа, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, дати су разлози у побијаној пресуди, ради чега су без основа аргументи из ове жалбе да су такви разлози изостали и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, у тој оцјени исказа оштећеног, који је идентификовао оптуженог као једног од извршиоца дјела, те исказа оптуженог, који негира своје присуство на лицу мјеста критичне прилике, па тиме и извршење предметног дјела (страна 57. и 58. пресуде), појашњавајући начин и могућности контакта са предметном телескопском палицом и тиме доспјећа његовог ДНК биолошког трага на исту (страна 59.), затим оцјени исказа свједока В.К. у тврдњи да је оптужени критичне прилике био у кући (страна 59.), оцјени исказа оштећеног В.К. и свједока С.К., са аспеката могућности препознавања оптуженог, као извршиоца дјела, у односу на динамику напада и момента када су оштећеном спале наочале, правилно првостепени суд (страна 60. побијане пресуде) полази од чињенице да је оштећени, у свом исказу, описао да је „добро видио“ лице нападача који је пришао са лијеве стране и „од напријед“, да га је гледао све док није од њега задобио ударац у главу у предјелу лијевог уха, те да су му, тек последице једног или два удараца у главу, спале наочале. Правилно цијени чињеницу да је оштећени, на записник од 09.9.2018. године приликом радње препознавања, препознао оптуженог, те садржај записника од 01.9.2018. године, у опису физичких карактеристика у цјелини (крупне тјелесне грађе), па и на лицу нападача, да такав опис, супротно аргументима жалбе, нема разлике у битноме и да ли је оштећени, у опису браде (старе неколико дана, његоване), спомињао и бркове, на чему инсистира жалба у тврдњи да је опис једног од нападача који је дао оштећени, у ова два записника противријечан.

У односу на ДНК вјештачења биолошких трагова оптуженог, који су пронађени на металној телескопској палици, као једног од „секундарних донора“, дати су разлози у побијаној пресуди (страна 64.), кроз оцјену резултата ДНК вјештачења и налаза ЈЗУ Завода за судску медицину Републике Српске, Бања Лука број 11429/2018 од 12.9.2018. године, број 11438/2018 од 18.9.2018. године и број 11561/2018 од 14.11.2018. године, тако да су без основа трвдње жалбе, да су, изостанком образложења да оптужени није „већински донор“ на тим спорним

траговима, изостали разлози о одлучним чињеницама и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

У оквиру истог облика наведене битне повреде одредаба кривичног поступка, нису основани ни аргументи жалбе о изостанку разлога у погледу обављених увиђаја дана 26.8.2018. и 27.8.2018. године, како у погледу саме форме вршења увиђаја, тако и садржине унесене у записнике о увиђају, јер је побијана пресуда, кроз цјелокупно образложење материјалних доказа пронађених на лицу мјеста, исказа дежурног тужиоца окружног јавног тужилаштва у Бањој Луци и овлашћених службених лица, који су вршили оба увиђаја, те исказа свједока, дала разлоге који се односе и на увиђај од 27.8.2018. године и проналазак телескопске металне палице, доводећи у везу исказ свједока Д.М., власника фирме „Тип топ“, која је овлашћена и позвана да изврши чишћење простора (трагове крви) испред улаза стамбене зграде у којој живи оштећени, који је видио телескопску палицу уз сами ивичњак гдје су обиљежена мјеста за паркинг возила о чему је обавјештен отац оштећеног а затим и полиција, након чега је и извршен и други увиђај дана 27.8.2018. године. Дакле, кроз образложење свих тих чињеница и доказа прибављених приликом оба увиђаја, исказа свједока и исказа оштећеног, наведених налаза ДНК вјештачења у ЈЗУ Завода за судску медицину Републике Српске, Бања Лука и налаза вјештака медицинске струке др М.С. о повредама оштећеног, са аспекта средства повређивања, побијана пресуда даје образложење којим доводи у везу металну телескопску палицу пронађену приликом увиђаја дана 27.8.2018. године са предметним кривичним дјелом и оптуженим, као извршиоцем. Ради тога, образложење побијане пресуде и за ове одлучне чињенице, супротно аргументима из жалбе браниоца оптуженог, није изостало.

Из свих наведених разлога, овај суд налази да су неосновани аргументи из жалбе браниоца оптуженог, којима се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке б), г), з) и) и к) ЗКП РС, те члана 311. став 2. ЗКП РС.

Овај суд је испитао и приговоре изнесене у жалби браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност утврђења одлучних чињеница и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, налазећи да ти приговори нису основани.

Првостепени суд је, у образложењу побијане пресуде, изведене доказе цијенио појединачно и у вези са другим доказима, на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, и на таквој оцјени извео правилне закључке о свим одлучним чињеницама, који се аргументима из жалбе браниоца оптуженог не могу довести у сумњу.

У том смислу, цјелокупна активност оптуженог у извршењу дјела из изреке побијане пресуде, заснована је на потпуно и правилно утврђеним одлучним чињеницама. За то је суд имао реално упориште у исказу оштећеног В.К., који је препознао оптуженог, као једног од нападача, детаљно описујући динамику у развоју критичног догађаја, са временским и просторним параметрима, од момента када је чуо специфичан звук отварања телескопске палице, начина приласка два нападача, задавања првих удараца у предјелу главе, па све до пада на тло, када се рукама покушао заштити од даљих удараца. Оштећени је досљедан и увјерљив у тврдњи да је један од нападача оптужени, да

је „добро видио“ његово лице јер му је пришао са лијеве стране и „од напријед“, да га је гледао све док није од њега задобио ударац у главу у предјелу лијевог уха, те да су му, тек после једног или два ударца у главу, спале наочале. Правилно првостепени суд исказ оштећеног доведи у везу са резултатима ДНК вјештачења и налаза ЈЗУ Завода за судску медицину Републике Српске, Бања Лука, којим је утврђено да је ДНК профил оптуженог подударан са ДНК профилима мањинског донора биолошког материјала из два узорка дршке телескопске палице, а што представља траг 9, пронађен и изузет са лица мјеста приликом увиђаја 27.8.2018. године, да је ДНК профил оштећеног В.К. у потпуности подударан са ДНК профилем из узорка са телескопске палице-траг број 9, те комада телескопске палице-траг број 5, пронађен и изузет са лица мјеста приликом увиђаја 27.8.2018. године. Надаље, долазак оптуженог у близину лица мјеста напада на оштећеног, потврђује садржај снимка надзорних камера са куће А.Б., који покрива подручје Улице ..., у Б.Л., од 27.8.2018. године и свједок Д.С., који је довезао оптуженог својим возилом у раним јутарњим сатима, дан након извршења дјела, појашњавајући да му није познат разлог доласка оптуженог на то мјесто, а које првостепени суд правилно цијени у настојању да се метална телескопска палица, која је испала нападачу у ноћи извршења дјела на лицу мјеста, пронађе.

Надаље, прихватајући налаз и мишљење вјештака медицинске струке, др Милана Срдића, побијана пресуда правилно утврђује да је, у предметном догађају од дана 26.8.2018. године, оштећени В.К. задобио повреде у виду нагњечења ткива мозга чеоно, нагњечно раздерне ране чеоно и лијеве ушке, нагњечину горње усне, нагњечење лијевог рамена, нагњечење десне наткољенице и лијеве поткољенице, те огреботине коже лопатичних предјела. Нагњечење ткива мозга, према наведеном налазу, у моменту повређивања представља тешку тјелесну повреду, док остале повреде су лаке тјелесне повреде, али је скупна процјена, да је у моменту повређивања оштећени задобио тешку тјелесну повреду. Нагњечине и нагњечно-раздерне ране су нанесене ударцима тврдим повредним средством, ударцима металном палицом, као повредним средством подобаним за наношење наведених повреда, а врста и локализација повреда указују да су била задата најмање четири ударца у предјелу главе, а по осталим дијеловима тијела најмање три ударца, да се радило о јаком замаху руке у којој се налазило повредно средство, а огреботине коже лопатичних предјела су настале након пада и повлачења ових дијелова леђа по храпавој тупо тврдој подлози.

Цијенећи наведени налаз вјештака др Милана Срдића, те у вези са тим и друге спроведене доказе, на којима се заснива закључак о самој динамици критичног догађаја, без основа су и аргументи из жалбе, којима се оспорава правилност и ваљаност разлога побијане пресуде у погледу психичког односа оптуженог према дјелу у цјелини, па тиме и посљедици. Начин повређивања оштећеног, са аспекта употребљеног средства, металне телескопске палице, који првостепени суд правилно дефинише као оружје у смислу члана 4. Закона о оружју и муницији („Службени гласник Републике Српске“, број 26/16), јер се ради о направи која је намјењена за напад и одбрану, јачине замаха и локације дјеловања, те повређивања виталних органа, са посљедицом нагњечења мозга и по оцјени овог суда, јасно одређују свјесну и вољну компоненту умишљајног поступања (евентуални умишљај), јер је оптужени био свјестан да таквим ударцима, са аспекта јачине замаха у главу као витални дио тијела, може наступити смрт оштећеног и на такву посљедицу пристао.

За другачије закључке, за које се залаже жалба, оспоравајући правилност чињеничне основе побијане пресуде, тврдњом да је погрешан закључак суда о идентитету оптуженог као извршиоца предметног дјела, јер оптужени, критичне вечери није био на мјесту извршења дјела и није повриједио оштећеног, те приговори у оквиру жалбеног основа повреде Кривичног закона, са аспекта правне квалификације дјела, тврњом да се радњама, без обзира ко их је починио, стичу битни елементи бића кривичног дјела тешке тјелесне повреде из члана 132. КЗ РС, нема основа у спроведеним доказима.

Слиједом наведеног, овај суд налази да је, чињенично стање потпуно и правилно утврђено и да је правилно примјењен Кривични закон, када су радње оптуженог, чињенично описане у изреци побијане пресуде, квалификоване као кривично дјело убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. и 37. КЗ РС.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији, у вези са аргументи изнесеним у жалбама тужиоца и браниоца оптуженог.

Према разлозима побијане пресуде, приликом одмјеравања казне, првостепени суд је, као олакшавајућу околност цијенио чињеницу да је оптужени неосуђиван, док је, као отежавајућу околност, цијенио чињеницу да оштећени није познавао оптуженог, није са њим никада контактирао, тако да му није дао никакав разлог за напад. Као отежавајућу околност, цијенио је и начин извршења дјела и исказану суровост, обзиром на бројност удараца у главу и по другим дијеловима тијела.

Наведеним отежавајућим околностима, које је цијенио и образложио првостепени суд, а које се наглашавају у жалби тужиоца и које су, у оквиру општих правила о одмјеравању казне у смислу одредбе члана 58. став 1. КЗ РС, од значаја за висину казне, по оцјени овог суда, није дат правилан значај. Те околности, у својој укупности, не оправдавају примјену института ублажавања казне и изрицање казне затвора испод законом прописаног минимума за предметно кривично дјело (казна затвора најмање 5 година).

У вези са наведеним, утврђена и образложена олакшавајућа околност, која се тиче неосуђиваности оптуженог, те његове личне и породичне прилике, које се наглашавају у жалби браниоца оптуженог (породичан, отац троје малолетне дјеце, да су му у току трајања овог поступка умрли отац и мајка), немају такав значај који би, код постојања наведених утврђених отежавајућих околности, оправдао изрицање казне затвора испод законом прописаног минимума казне, првенствено цијенећи тежину дјела, околности и начин извршења, те сврху кажњавања. Међутим, наведене олакшавајуће околности у својој свеукупности су опредјелиле овај суд за изрицање посебног минимума казне затвора прописане за наведено кривично дјело.

Цијенећи наведено, овај суд је обио жалбу браниоца оптуженог, као неосновану, док је, уважавањем жалбе тужиоца, преиначио првостепену пресуду у одлуци о кривичној санкцији и оптуженог осудио на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, налазећи да је та казна потребна мјера казне за остварење сврхе кажњавања из одредбе члана 28. КЗ РС, у њеном генералном и специјалном облику.

На основу наведеног и примјеном одредбе члана 328. став 1. ЗКП РС, одучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић